

Ս. ՅԱԿՈԲԻ ՆԵՐՍԷՆ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՔ ԲԵՄԱԿԱՆՔ

Ուր. 1 Ապրիլ.- Եաֆայի Ս. Նիկողայոս վանքին մէջ կատարուեցաւ Հսկման Կարգ: Նախագահեց եւ ֆարոգեց Ապաշխարութեան մասին լուսարարապետ Գեորգ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան, մասնակցութեամբ Հոգեւոր Հովիւ Հոգշ. Տ. Անուշաւան Մ. Վրդ. Ջոջանեանի, Հոգշ. Տ. Հայրիկ Վրդ. Գալայեանի, Հոգշ. Տ. Գուսան Վրդ. Այնանեանի, Արք. Սրկ. Գարանեանի եւ Գեորգ Սրկ. Տէվէնեանի:

Շր. 2 Ապրիլ.- Սրբոցն՝ Յովհաննու Երուսաղիմայ Հայրապետին եւ Հայրապետաց եւ Վարդապետացն Մերոց:

Պատարագը մատուցուեցաւ Սուրբ Գլխադիր: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Գուսան Վրդ. Այնանեան:

- Կէսօրէ ետք Գեորգ. Տ. Սեւան Եպս. Ղարիպեանի գլխաւորութեամբ Միաբանութիւնը ինքնաշարժերով բարձրացաւ Զիթենեաց լեռ ուր Համբարձման Սրբավայրին վրայ կատարուեցաւ ժամերգութիւն եւ նախատօնակ:

Կիր. 3 Ապրիլ.- Քառասներորդաց Տնտեսին: Առաւօտուն Գեորգ. Տ. Սեւան Եպս. Ղարիպեանի գլխաւորութեամբ Միաբանութիւնը ինքնաշարժերով բարձրացաւ Զիթենեաց լեռ ու «Հրաշափառ»ով մուտք գործեց Համբարձման Սրբատեղին, ուր եպիսկոպոսական խորի ի գլուխ պատարագեց եւ ֆարոգեց Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Վրդ. Շերպէթեան:

Գշ. 5 Ապրիլ.- Հսկումին ի Ս. Հրեշտակապետաց ֆարոգեց Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան:

Գշ. 6 Ապրիլ.- Միջին: Երեկոյին, Պատրիարք Սրբազան Հօր հրաւերով, Միաբանութեան հոգեւորական Հայրերը Մեծ Պահոց Միջինի իրենց ընթրիքը միասին ունեցան Պատրիարքարանի դահլիճին մէջ:

Եշ. 7 Ապրիլ.- Հսկումին ի Ս. Յակոբ նախագահեց եւ ֆարոգեց Գեորգ. Տ. Սեւան Եպս. Ղարիպեան:

- Նոյն օրը Հայֆայի Ս. Եղիա մատրան մէջ կատարուեցաւ Հսկման Կարգ: Նախագահեց եւ ֆարոգեց Աղօթքի մասին Լուսարարապետ Գեորգ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան, մասնակցութեամբ Հոգեւոր Հովիւ Հոգշ. Տ. Անուշաւան Մ. Վրդ. Ջոջանեանի, Հոգշ. Տ. Հայրիկ Վրդ. Գալայեանի եւ Նորայր Սրկ. Զաֆրեանի:

Ուր. 8 Ապրիլ.- Կէսօրէ ետք Ս. Հրեշտակապետաց Եկեղեցւոյ մէջ կատարուեցաւ Խաղաղական ժամերգութիւն:

- Իրիկնադէմին, յաջորդ օրուան Քառասուն Մանկանց տօնին առիթով, Սուրբ Հրեշտակապետաց եկեղեցւոյ մէջ կատարուեցաւ Հսկման մասնաւոր արարողութիւն: Նախագահեց եւ ֆարոգեց լուսարարապետ Գեորգ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան:

Ապա Հոգշ. Տ. Բագրատ Արդ. Պուրնէֆեանի գլխաւորութեամբ Սարկաւագները Քառասուն Մանկանց Եկարին առջեւ կարգաւորուած սեղանին դիմաց ծունկի գալով երգեցին օրուան տօնին յատուկ շարականը:

Շր. 9 Ապրիլ.- Սրբոց Մանկանցն Քառասնից Որք ի Սեբաստիա կատարեցան:

Սուրբ Պատարագը մատուցուեցաւ ի Սուրբ Գլխադիր: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան: Վերաբերումը կատարուեցաւ Քառասուն Մանկանց նկարին առջեւ շտկուած սեղանին վրայէն. որուն դիմացը, կաթսայի մէջ կը պլպլային ֆառասուն գոյնգոյն կանթեղներ, աւանդական սառցապատ լիւր խորհրդանշող:

- Կէսօրէ յետոյ, Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօր գլխաւորութեամբ Միաբանութիւնը «Հրաշափառ»ով մուտք գործեց Սուրբ Յարութեան Տաճար, ուր Սուրբ Գեորգեանին եւ Գիւտ Խաչի այրին ուխտերէն ետք, վերջնոյս կից՝ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ պաշտուեցան ժամերգութիւն եւ նախատօնակ:

Ապա կատարուեցաւ Տնօրինական Սրբատեղեաց այցելութեան հանդիսաւոր թափօր Տաճարէն ներս: Թափօրապետն էր Հոգշ. Տ. Անուշաւան Մ. Վրդ. Ջոջանեան:

Կիր. 10 Ապրիլ.- Քառասներորդաց Դատաւորին: Գիշերային եւ Առաւօտեան ժամերգութիւնները պաշտուեցան ի Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ: Առաջին մուտքին հանդիսապետն էր Գեորգ. Տ. Սեւան Եպս. Ղարիպեան: Երկրորդ մուտքին, Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը, որ մատոյց օրուան հանդիսաւոր Սուրբ Պատարագը Քրիստոսի Սուրբ Գեորգեանին վրայ: Օրուան սպասարկող վարդապետներն էին Հոգշ. Տ. Բագրատ Արդ. Պուրնէֆեան եւ Հոգշ. Տ. Աւետիս Արդ. Իփրանեան: Պատարագիչ Սրբազան Հայրը ֆարոգեց «Հայր Մեր»էն առաջ: Ապա նախագահեց Սրբավայրին եւ Պատանատեղւոյն շուրջ կատարուած եռադարձ թափօրին, որ արարեցաւ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ:

Գշ. 12 Ապրիլ.- Իրիկուն Հսկումին ի Սուրբ Հրեշտակապետաց նախագահեց եւ ֆարոգեց Աւետիս Արդ. Իփրանեան:

Եշ. 14 Ապրիլ.- Իրիկուն Հսկումին ի Սուրբ Յակոբ նախագահեց եւ ֆարոգեց Գեորգ. Տ. Յուսիկ Եպս. Պաղտատեան:

Ուր. 15 Ապրիլ. — Քառասներորդաց Գալստեան: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Երուսաղէմի Հրեական քաժմին մէջ գտնուող Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Բագրատ Արդ. Պուրնէֆեան:

Դշ. 19 Ապրիլ. — Աւետման նախատեսակին ի Ս. Յակոբ նախագահեց Գերշ. Տ. Յուսիկ Նպս. Պաղտասեան:

Դշ. 20 Ապրիլ. — Առաւօտուն, Գերշ. Տ. Յուսիկ Նպս. Պաղտասեանի գլխաւորութեամբ, Միաբան Հայրեր ինքնաշարժերով իջան Գեթսեմանիի ձորը ու «Հրաշափառ»ով մուտք գործեցին Ս. Աստուածածնայ Տաճար, ուր Տիրամօր Սուրբ Գերեզմանին վրայ օրումն հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուցց Գերշ. Հանդիսապետ Սրբազանը:

Եշ. 21 Ապրիլ. — Հսկումին ի Ս. Յակոբ նախագահեց եւ քարոզեց Հոգշ. Տ. Անուշաւան Մ. Վրդ. Զոյաճեան:

Ուր. 22 Ապրիլ. — Խ. օր մեծ պահոց: Առաւօտուն, Մայր Տաճարին մէջ պաշտուեցաւ «Արեւագայ»ի, իսկ երեկոյեան՝ «Խաղաղական»ի վերջին ժամերգութիւնը:

— Հսկումին ի Ս. Հրեշտակապետաց, նախագահեց եւ քարոզեց Հոգշ. Տ. Բագրատ Արդ. Պուրնէֆեան:

Եր. 23 Ապրիլ. — Այս տարւումն Ապրիլ 24ը, Կիրակի, զուգահիշած ըլլալով Մաղկազարդին, նահատակաց յիշատակին հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յակոբ Աւագ Սեղանին վրայ: Պատարագեց եւ քարոզեց Գերշ. Տ. Սեւան Նպս. Ղարիպեան: Մեր բիւրաւոր նահատակներուն համար կատարուեցաւ Հոգեհանգստեան պաշտօն նախագահութեամբ Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօր: Ապա՝ երկարածիգ թափօր կազմուած Զ.Է.Բ.Միութեան, Հ.Ն.Միութեան եւ Հ.Մ.Ը.Միութեան սկաւառ-արեւոյշներէ, Սրբոց Յակոբեանց Միաբանութեան անդամներէ եւ Հայ հասարակութենէ, բազմաթիւ պաստառներու եւ ծաղկեպսակներու շարանով, յառաջացաւ դէպի Ս. Փրկիչ եկեղեցին եւ ազգային գերեզմանատունը, Հանգստեան շարականներու երգեցողութեամբ: Արարայի Նահատակաց Յուշարձանին շուրջ հաւաքուած, կարդացուեցաւ հանգստեան Աւետարանը: Յուշարձանին ոտին գետեղուած էին ազգային զանազան կազմակերպութիւններէ եկած ծաղկեպսակներ: Նորին Ամենապատուութիւնը նոյնպէս գետեղեց ծաղկեպսակ յանուն Միաբանութեան: Ապա խօսք առաւ Տիար Կարապետ Յակոբեան, Երուսաղէմի Հայ Բարեսիրաց Միութեան իբրեւ ներկայացուցիչը Յանձնախումբին մէջ:

Բազմալեզու պաստառները վեր բռնած,

հաղաքին մէջէն քազմութիւնը վանք վերադարձաւ, ուր ժառանգաւորաց Վարժարանի բակին մէջ հոգեհոգեւոր երաժշտուեցաւ:

Իսկ 25 Ապրիլ, Երկուշաբթի երեկոյ, ժառանգաւորաց Վարժարանի սրահին մէջ Ապրիլեան Նշոննի 79 ամեակի յիշատակին կազմակերպուած յայտագիրին մաս կազմող ատենախօսներէն, խմբերգներէն յետոյ, ժառանգաւոր սաներ բեմադրեցին Նղիվարդի «Վարդանանք» թատերգութիւնը շնչեղով պատգամը մեր բոլոր նահատակներուն, շարունակելու «հոգիի պատեհազմը»:

Եր. 23 Ապրիլ. — Կէսօրէ ետք, Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօր գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը «Հրաշափառ»ով մուտք գործեց Ս. Յարութեան Տաճար, ուր պաշտուեցան Մաղկազարդի ժամերգութիւնն ու նախատեսակը մեր վերնամատրան մէջ:

Ապա կատարուեցաւ Տնօրինական Սրբատեղեաց այցելութեան հանդիսաւոր թափօր տաճարէն ներս: Թափօրապետն էր Պիլիսէն ուխտաւորաբար եկած Գերշ. Տ. Մեսրոպ Արքեպս. Մուրաֆեան:

Կիր. 24 Ապրիլ. — Մաղկազարդ: Գիշերային եւ Առաւօտեան ժամերգութիւնները պաշտուեցան Ս. Յարութեան մեր վերնամատրան մէջ: Հանդիսապետն էր Լուսարարապետ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Բագրատ Արդ. Պուրնէֆեան: Ապա կատարուեցաւ եռադարձ մեծահանդէս թափօր Քրիստոսի Ս. Գերեզմանին եւ Պատանաւորոյն շուրջ: Թափօրականք ի ձեռնին ունէին ձիթեմեաց եւ արմաւենեաց ոստեր, իսկ մեր թափօրին կը հետեւէին Ղպտոց եւ Ատուրոց թափօրները: Կատարուեցաւ նաեւ «Անդաստան»: Թափօրապետն էր Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը: Վանք վերադարձին, Հայոց թաղի ոստիկանատան մուտքէն, Միաբանութիւնը եւ դպիրներ «Որ զխորհուրդ» շարականը երգելով յառաջացան եւ քարոզացան Պատրիարքարան:

— Կէսօրէ ետք, Մայր Տաճարին մէջ պաշտուած «Անդաստան»ին նախագահեց Պիլիսէն ուխտաւորաբար եկած Գերշ. Տ. Տահան Արք. Ավանեան, իսկ «Դոմբաջէք»ի արարողութեան նախագահեց Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը, աղըքներ ունենալով Հոգշ. Տ. Գուսան եւ Հոգշ. Տ. Կոմիտաս վարդապետները: Իսկ Մայր Տաճարի Աւագ խորանին, փակեալ վարագոյրին ետեւը կը գտնուէր լուսարարապետ Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան: Հոգշ. Տ. Աւետիս Արդ. Իփրանեան կարդաց վարագոյրներու քաջման մասնակցողներուն անունները: Կատարուեցաւ

հանգանակութիւն՝ Ազունիէի Ազգային բուժարանին ի նպաստ:

Գշ. 26 Ապրիլ.՝ Աւագ Երեմիայի: ըստ սովորութեան, Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ Ս. Յարութեան Տաճարի գաւթի Սուրբ Յովհաննէս Աւետարանչի մատրան մէջ:

Հանդիսացան էր Հոգշ. Տ. Անուշաւան Ծ. Վրդ. Զոյջանեան: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Վանիկ Վրդ. Մանկասարեան: Ս. Թարգմանչաց Երկ. Վարժարանի աշակերտութիւնը ընդունեց Ս. Հաղորդութիւն:

Հանդիսացան Հայր Սուրբը գլխաւորեց տաճարէն ներս կատարուած «Ուխտաւորաց թափօր»ը եւ տուաւ բացատրութիւններ:

Եշ. 28 Ապրիլ.՝ Աւագ Հինգշաբթի (Յիշատակ Ընթրեան): Առաւօտուն, Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցաւ «Վարդ Ապաշխարութեան»:

Օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը մատուցեց եւ քարոզեց Մայր Տաճարի Աւագ Խորանին վրայ Լուսարարացի Գերշ. Տ. Դաւիթ Արք. Սահակեան: Ուխտաւորներ եւ ժողովագաւորաց սաներ ընդունեցին Ս. Հաղորդութիւն:

Վեսօրէ ետք, Մայր Տաճարին մէջ պաշտուեցաւ «Ոսկուայի» սրտագրաւ կարգը: Հանդիսացան էր Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը:

Ներկայ էին օտար բարձրաստիճան հիւրեր, որոնց կարգին Անկլիկան Եպիսկոպոսը որ շուրջառով եւ ջաթալքաւ ի գլուխ բարձրացաւ Աւագ խորան եւ Աւետարանէն հատուած մը կարդաց՝ Անգլերէնով:

Ժամ մը ետք, փոքր թափօր մը, գլխաւորութեամբ Հոգշ. Տ. Անուշաւան Ծ. Վրդ. Զոյջանեանի այցելեց Քրիստոսի զոյգ բանտերը: Ս. Հրեշտակապետաց վանուց գաւթը, Ս. Զիքնիի ծառին մօտ, նաեւ Ս. Փրկչի կիսաւեր մատրան մէջ: Հոգշ. Հայր Սուրբը պատմականը տուաւ սրբավայրերուն:

Գիշերուան ժամը 7-12 Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցաւ «Խաւարման Կարգը»: «Փառք ի բարձունսն» ետք Տաճարին խորհրդաւոր մթութեան մէջ, «Յայսմաւուրքի Ամպինն» քարոզեց Գերշ. Տ. Մեսրոպ Արք. Մուրաֆեան: Ժամերգութեան աւարտին Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը նախագահեց եւ կատարեց «Խաչի քո Քրիստոս»ի խնկարկութիւնը:

Ուր. 29 Ապրիլ.՝ Աւագ Ուրբաթ (Յիշատակ Խաչելութեան):

Վեսօրը քիչ անց, Ս. Յարութեան Տաճարի մեր վերնամատրան մէջ կատարուեցաւ «Վարդ Խաչելութեան» նախագահութեամբ Գերշ. Տ. Կիրեղ Եպս. Գաթիկեանի:

Վեսօրէ ետք, Մայր Տաճարին մէջ կատարուեցաւ հանդիսաւոր «Թաղման Կարգ»: Հանդիսացան էր Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը:

Եր. 30 Ապրիլ.՝ Աւագ Շաբաթ (Ճրագալոյց Ս. Զատիկ): Առաւօտեան ժամը 9ին, Ս. Յարութեան Տաճարի դուռը բացուեցաւ մեր կողմէն, բանալին առնուելով Աւագ Թարգման Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պողոսեանի ձեռքէն:

Ժամը 11ին Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօր գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը մեկնեցաւ Ս. Յարութեան Տաճար, ուր յաջորդաբար կատարուեցան Լուսաւորեայի յարակից հանդիսութիւնները, սկսելով Ս. Գերեզմանի դռան կնքումէն: Յունաց թափօրէն ետք, մեր լուսահանը Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պողոսեան, Յունաց Ամենապատիւ Տ. Տիոտորոս Պատրիարքին հետ, մտաւ Ս. Գերեզման, ուրկէ հինգ վայրկեան յետոյ, դուռը դրուեցաւ նուիրական լոյսը, որ ակնթարթի մը մէջ լուսակիրներու կողմէ փոխանցուեցաւ մեր վերնամատրան պատշգամին մէջ իր տեղը գրաւող Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօր, որ անով օրհնեց վարի խուռներամ քաղմութիւնը: Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօր կողքին կը գտնուէր Կ. Պոլիսէն Գերշ. Տ. Շահան Արք. Սվանեանը:

Այս տեղի ունեցաւ եռադարձ թափօր: Թափօրականք երգեցին «Քրիստոս Յարեաւ» շարականը: Լուսահան Հայր Սուրբը եպիսկոպոսական խոյրով գլխաւորեց թափօրը:

Մեր թափօրին կը հետեւէին Ղալոց եւ Ասորոց թափօրները: Ժամը 15ին, վանք դարձին, ճամբու կէսին, թափօր կազմուեցաւ: Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը, լուսահանը՝ ձեռքը ունենալով նուիրական լոյսը, զգեստաւորուած՝ եւ դպիրներ շարականներ երգելով եւ զանգակահարութեամբ, թափօրով մուտք գործեցին Մայր Տաճար: Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը Մայր Տաճարի դասին մէջ կարդաց Ս. Զատկական Աւետարանը եւ «Կապանի» արձակեց ժողովուրդը, աւետելով «Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց»:

Ժամ մը ետք, ճրագալոյցի արարողութիւն կատարուեցաւ Մայր Տաճարին մէջ: Ճրագալոյցի Ս. Պատարագը մատուցեց Գերշ. Տ. Մեսրոպ Արք. Մուրաֆեան: Ս. Պատարագի աւարտին կատարուեցաւ նախատօնակ Գերշ. Տ. Շահան Արք. Սվանեանի նախագահութեամբ, որմէ ետք Միաբան Հայրեր եւ դպիրներ «Այսօր յարեաւ» շարականը երգելով՝ բարձրացան սեղանատուն: Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պողոսեան կարդաց Զատկական Աւետարանը եւ տեղի ունեցաւ միաբանական ընթրիք:

Կիր. 1 Մայիս. — Զատիկ Յարութեան Տեառն: Կես գիշերէն երկու ժամ ետք, Մայրավանքի մեծ զանգը ոտքի հանեց Միաբանութիւնը, որ Գերշ. Տ. Կիրեղ եպս. Գաբրիէանի գլխաւորութեամբ, մեկնեցաւ Ս. Յարութեան Տաճար: Ս. Գողգոթայի ուխտէն յետոյ, մեր վերնամատրան մէջ պաշտուեցաւ ժամերգութեան մէկ մասը, մինչեւ «Հարց» շարականը: Ապա իջնելով Ս. Գերեզմանի շրջափակը, մնացեալը շարունակուեցաւ թափօրական զմացով: Մեր թափօրին կը հետեւէին Դպտոց եւ Ասորոց թափօրները: Կատարուեցաւ «Անդաստան» իսկ Պատանաւորիին վրայ կարդացուած Աւետարանէն ետք, Ս. Գերեզմանին վրայ երգուեցաւ «Խաչի բռնիստոս»: Կարճ դադարէ ետք Գերշ. Տ. Շահան Արք. Սվանեան մատոյց հանդիսաւոր Ս. Պատարագը Բրիստոսի Ս. Գերեզմանին վրայ: Նաեւ քարոզեց որ ձայնասփռուեցաւ Իսրայէլի ռատիօկայանէն: Վանք դարձին Միաբանութիւնը եւ դպիրներ եւ ուխտաւորներ Հայոց թաղի մուտքէն «Այսօր յարեաւ» շարականը երգելով բարձրացան դէպի Պատրիարքարան:

— Կէսօրէ ետք, Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը նախագահեց Մայրավանքի մեծ բակին մէջ կատարուած Զատիկական մեծ «Անդաստան»ին:

Բշ. 2 Մայիս. — Բ. օր Զատիկ: Յիշատակ Մեծնոց: Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը մատոյց օրուան հանդիսաւոր Ս. Պատարագը Մայր Տաճարի Աւագ Խորանին վրայ եւ քարոզեց: Սպասարկողներն էին Հոգշ. Տ. Վանիկ Վրդ. Մանկասարեան եւ Հոգշ. Բագրատ Արդ. Պուրեհեան: Ապա Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը, ամպշովանիին ներքեւ Ս. Խաչափայտի մասունքէն ի ձեռնին, նաեւ Միաբան Հայրեր մասունքներով, դարձան եռադարձ թափօր, որմէ ետք Միաբանութիւնը եւ ժողովուրդը «Այսօր յարեաւ» շարականի երգեցողութեամբ բարձրացան Պատրիարքարան, ուր Պատարագիչ Սրբազան քուրինն նշխար բաժնեց:

Գշ. 3 Մայիս. — Գ. օր Ս. Զատիկ: Մայր Տաճարի Ս. Դիւանդի մատրան մէջ պատարագեց Հոգշ. Տ. Համբարձում Վրդ. Քէշիշեան: Գերշ. Տ. Շահան Արք. Սվանեան նախագահեց Հոգեհանգստեան պաշտամունքին:

Շր. 7 Մայիս. — Դիւանդումն Յովհաննու Կարապետին: Մայր Տաճարի Ս. Դիւանդի մատրան մէջ պատարագեց Հոգշ. Տ. Ռուբէն Վրդ. Յովակիմեան:

Կիր. 8 Մայիս. — Նոր Կիրակէ (Կրկնագատիկ): (Յիշատակ Նահատակաց): Ըստ սովորութեան, Մայր Տաճարի Աւագ Սեղանին վրայ պատարագեց լուսահան Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պողոսեան:

Ապա կատարուեցաւ Հոգեհանգստեան կարգ նախագահեց Գերշ. Տ. Կիրեղ եպս. Գաբրիէան:

— Կէսօրէ ետք տեղի ունեցաւ «Անդաստան» նախագահեց Գերշ. Տ. Յուսիկ եպս. Պաղտանեան:

Շր. 14 Մայիս. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Դիւանդի: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Կոմիտաս Վրդ. Շերպէթեան:

— Կէսօրէ ետք, Գերշ. Տ. Կիրեղ եպս. Գաբրիէանի գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը, «Հրաշափառ»ով մուտք գործեց Ս. Յարութեան Տաճար, ուր պաշտուեցան ժամերգութիւնն ու նախատօնակը մեր վերնամատրան մէջ: Ապա կատարուեցաւ Տնօրինական Սրբատեղեաց այցելութեան հանդիսաւոր թափօր Տաճարէն ներս: Թափօրապետն էր Հոգշ. Տ. Վանիկ Վրդ. Մանկասարեան:

Կիր. 15 Մայիս. — Աշխարհամատրան (Կանաչ Կիրակէ): Գիշերային եւ Առաւօտեան ժամերգութիւնները պաշտուեցան ի Ս. Յարութիւն, մեր վերնամատրան մէջ: Հանդիսապետն էր Գերշ. Տ. Կիրեղ եպս. Գաբրիէան: Հանդիսապետ Սրբազանը օրուան Ս. Պատարագը մատոյց Բրիստոսի Ս. Գերեզմանին վրայ:

Ապա Հանդիսապետ Սրբազանը նախագահեց Բրիստոսի Ս. Գերեզմանին աղջեւ կատարուած «Անդաստան»ի արարողութեան:

Շր. 21 Մայիս. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Դիւանդի: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Գուսան Վրդ. Ալեանեան:

Կիր. 22 Մայիս. — Կարմիր Կիրակէ: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Յարութիւն մեր վերնամատրան մէջ: Հանդիսապետն էր Գերշ. Տ. Սեւան եպս. Լարիպեան: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Աւետիս Արդ. Իփրանեան:

— Կէսօրէ ետք ի Ս. Յակոբ կատարուեցաւ «Անդաստան»ի արարողութիւն: Հանդիսապետն էր Գերշ. Տ. Սեւան եպս. Լարիպեան:

Շր. 28 Մայիս. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ ի Ս. Դիւանդի: Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պողոսեան:

Կիր. 29 Մայիս. — Տօն Երեւման Ս. Խաչին (351): Առաւօտեան ժամերգութեան աւարտին Գերշ. Տ. Սեւան եպս. Լարիպեան ընթերցաւ Ս. Կիրեղ Հայրապետի թուղթը յղուած Կոստանդ կայսեր, ապա տեղի ունեցաւ «Անդաստան»: Հանդիսապետն էր Գերշ. Սրբազանը Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Աւագ Սեղանին վրայ, որում վերելք գետնորած էր վառ կանթողներով Ս. Խաչին նշանը:

Ժամարարն էր Հոգշ. Տ. Վանիկ Վրդ. Մանկասարեան:

Շր. 4 Յունիս. — Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ

ի Ս. Գլխադիր: Ժամարարն էր Հոգշ. Ս. Համբարձում վրդ. Քեշիշեան:

Կիր 5 Յունիս.- Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Յարութիւն մեր վերամատարան մէջ: Հանդիսապետն էր Գեորշ. Ս. Յուսիկ Նպս. Պաղտասեան: Ժամարարն էր Հոգշ. Ս. Բագրատ Արդ. Պուրնէճեան:

- Կէսօրէ ետք տեղի ունեցաւ «Անդաստան»: Հանդիսապետն էր Գեորշ. Ս. Յուսիկ Նպս. Պաղտասեան:

Դշ. 8 Յունիս.- Կէսօրէ ետք, Գեորշ. Ս. Յուսիկ Նպիսկոպոսի գլխաւորութեամբ Հոգշ. Հայրեր ինքնաշարժերով բարձրացան Զիքեմեաց լեռ, ուր Համբարձումն սրբավայրին մօտ կառուցուած վերամատարան մէջ պաշտուեցան ժամերգութիւն եւ նախատօնակ:

- Երեկոյեան, նոյն վայրին մէջ պաշտուեցաւ «Նկեսցէի» եւ Հսկման կարգերը, նախագահութեամբ Գեոր. Ս. Յուսիկ Նպս. Պաղտասեանի:

Եշ. 9 Յունիս.- Համբարձումն Տեառն: Առաւօտեան ժամը Յին, Ամեն. Պատրիարք Սրբազան Հօր գլխաւորութեամբ, Միաբանութիւնը ինքնաշարժերով Համբարձումն լեռ բարձրացաւ, ուր կատարուեցաւ «Հրաշափառ»ով պաշտօնական մուտքը Սրբավայրէն ներս, եւ Հայկական բաժինի վրանին ներքեւ մատուցուեցաւ Ս. Պատարագը: Պատարագիչն էր Գեոր. Ս. Յուսիկ Նպս. Պաղտասեան որ քարոզեց Համբարձումն եւ բարձունքներէն օգնութիւն հայցելու խորհուրդի մասին, ուրկէ միայն ճշմարիտ երջանկութիւն եւ խաղաղութիւն կրնանք աւանդել:

Ամեն. Պատրիարք Սրբազան Հայրը նախագահեց Մայր Աթոռոյ Սիսէն Ս. Էջմիածին փոխադրութեան տարեդարձին առիթով կատարուած Հայրապետական մաղթանքին: Պատարագի վերջաւորութեան սրբատեղւոյն առջեւ կատարուեցաւ «Անդաստան»ի արարողութիւնը, նախագահութեամբ պատարագիչ Սրբազանին, Գեոր. Ս. Յուսիկ Նպս. Պաղտասեանի:

Շբ 11 Յունիս.- Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Ս. Գլխադրի մատուղին մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Ս. Կոմիտաս վրդ. Շերպէճեան:

- Շաբաթ երեկոյեան ժամերգութիւնը եւ երկրորդ Մաղկազարդի նախատօնակը պաշտուեցաւ Ս. Հրեշտակապետաց եկեղեցւոյ մէջ, նախագահութեամբ Գեորշ. Ս. Սեւան Նպս. Ղարիպեանի:

Կիր. 12 Յունիս.- Երկրորդ Մաղկազարդ: Ս. Պատարագը մատուցուեցաւ Սրբոց Հրեշտակապետաց եկեղեցւոյ մէջ: Ժամարարն էր Հոգշ. Ս. Ռազմիկ վրդ. Պողոսեան:

ՊԱՇՏՏՈՆԱԿԱՆՔ

Գշ. 5 Ապրիլ.- Առաւօտուն Միաբանութիւնը Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հօր գլխաւորութեամբ, այցելեց Ֆրանչիսկեան Միաբանութեան եւ Լատիններու Պատրիարքին՝ Միշէլ-Սապպահին, Ս. Զատիկը շնորհաւորելու: Ապա Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայրը, Լուսարարապետ Գեորշ. Ս. Դաւիթ Արք. Սահակեան եւ Հոգշ. Ս. Ռազմիկ վրդ. Պողոսեան այցելեցին Պապական նուիրակին:

Միաբան Հայրեր Գեորշ. Ս. Սեւան Նպս. Ղարիպեանի գլխաւորութեամբ գացին Յոյն Կաթոլիկներուն, Մարօնիքներուն եւ Լուտերականներուն:

- Յետ միջօրէին Միացեալ Նահանգաց Ընդհանուր Հիւպատոսը Երուսաղէմի մէջ, Էտուրտ Ապիւնկըն պաշտօնական իր այցելութիւնը տուաւ Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հօր:

Եշ. 7 Ապրիլ.- Փօնթիփիւր Միշէլն վերահսկիչ եւ նոր նշանակուած Հայր Տէնիս այցելեց Ամեն. Պատրիարք Սրբազան Հօր, եւ միասին միաբանական սեղանատան մէջ միաբանից հետ ճաշի մասնակցեցան:

Գշ. 12 Ապրիլ.- Նիւ Եօքէն, Գարսիմալ ՕՔօնըրի օգնականներէն եւ Փօնթիփիւր Միշէլն նախագահ Մօսիները Սըըըն, ընկերակցութեամբ իր գրասենեակի վերահսկիչ եղբայր Տանըլտ Մանուրի, եւ Երուսաղէմի գրասենեակի վարիչ Հայր Տէնիսի, այցելութիւն տուին Պատրիարքարան, եւ Պատրիարք Սրբազան Հօր ընկերակցութեամբ, Միաբանական սեղանատան մէջ Միաբանից հետ միասին ճաշեցին: Ճաշին հրաւիրուեցաւ նաեւ Տիար Արմանդ Նորհատեանը, որ Շիֆալօէն Նպիսկոպոսական եկեղեցւոյ ուխտաւորներու խումբի մը հետ Երուսաղէմ կը գտնուէր:

Եշ. 14 Ապրիլ.- Իսրայէլի Անկախութեան տօնին առթիւ Քաղաքապետարանի կողմէ դրկուած հրաւերին ներկայ գտնուեցան Լուսարարապետ Գեորշ. Ս. Դաւիթ Արք. Սահակեան եւ Հոգշ. Ս. Ռազմիկ վրդ. Պողոսեան Դաւիթ աշտարակին մէջ:

- Շիֆալօէն Նպիսկոպոսական եկեղեցւոյ ուխտաւորներու խումբին ղեկավարներէն չորս անձեր, իրենց ընկերացող Տիար Արմանտ Նորհատեանի եւ իր տիկնոջ հետ ներկայացան Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հօր:

- Իսրայէլի Անկախութեան տօնին առթիւ, Ամենապատիւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Գեոր. Ս. Յուսիկ Նպս. Պաղտասեանի, մասնակցեցաւ Նախագահ Ռայզմանի հրաւերով ընդունելութեան:

- Նոյն գիշերը ժամը Յին Թէլ Ավիլի մէջ,

ընկերակցութեամբ Հոգ. Տ. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեանի, Պատրիարք Սրբազան Հայրը մասնակցեցաւ Վարչապետ Ռապիին հրաւերով կազմակերպուած ընդունելութեան:

Ծր. 16 Ապրիլ.- Ամեն. Պատրիարք Սրբազան Հօր այցելութեան եկան Պուկարիայէն խումբ մը Հոգեւոր Առաջնորդներ, որոնք անդրադարձան Հայ Եկեղեցւոյ եւ ժողովուրդին սիրալիր յարաբերութեանց Պուկար Ուղղափառ եկեղեցւոյ եւ ժողովուրդին հետ:

Կիր. 17 Ապրիլ.- Ամեն. Պատրիարք Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Գեր. Տ. Սեւան Եպս. Ղարիպեանի, Ամման մեկնեցաւ, Յունաց եւ Լատինաց Պատրիարքներու հետ ընդառաջելով Յորդանանի Վեմ. Հիւսէյն Թագաւորի հրաւերին, մասնակցելու համար ծրագրուած մեծ յայտագրին ուր երախտագիտութեամբ եւ քացադէկ գնահատմով նշուեցաւ Վեմ. Թագաւորին ուրբ միլիոն տիւարի անձնական նուիրատուութիւնը, երուսաղէմի մէջ Սողոմոնի Տաճարի Մօսէ Աֆսայի Գմբէթին նորոգութեան եւ ոսկեգօծման համար:

Երկուշաբթի առաւօտ, քազմահազար ժողովուրդ, քազմաթիւ երկիրներու պետական ներկայացուցիչներ, կրօնական պետեր, արուեստագէտներ, քազաւորական ընտանիքի եւ խորհրդարանի անդամներ, լեցուցած էին Ամմանի ընդարձակ քաղաքի սրահը: Սաքալայթ հեռուստատեսիլի միջոցաւ, յայտագրին մէջ որոշուած պահուն, բոլոր ներկաները հանդիսատես եղան Երուսաղէմի Տաճարին մէջ նոյն պահուն վարագուրուած յիշատակարաններու քացումին:

Ամեն. Պատրիարք Սրբազան Հօր կ'ընկերանային Յորդանանի մէջ Պատրիարքի Փոխանորդ Գեր. Տ. Վահան Եպ. Թօփալեան, Գեր. Տ. Սեւան Եպս. Ղարիպեան, եւ Ազգ. Տեղական Խորհուրդէն անդամներ: Կեսօրէ յետոյ ժամը 2ին, հանդիսութեան աւարտին, երեք Պատրիարքները իրենց հետեւորդներով միասին ճաշեցին, Յունաց կեդրոնին մէջ, Յունաց Ամմանպատիւ Պատրիարքին հրաւերով: Երեքշաբթի առաւօտ, երեք Պատրիարքները Երուսաղէմ վերադարձան:

Ամեն. Պատրիարք Սրբազան Հայրը, կարճ այս այցելութեան ընթացքին առիթ ունեցաւ հանդիպումներ ունենալ Պատրիարքի Փոխանորդ Սրբազանին եւ Տեղական Խորհուրդի անդամներուն հետ: Երկուշաբթի գիշեր, Տեղական Խորհուրդի պաշտօնական նիստին մէջ նկատի առնուեցան օրակարգի կրթական, կրօնական, եւ իրաւական հարցերը:

Ուր. 22 Ապրիլ.- Պոլիսէն 24 ուխտաւորներու խումբ մը ժամանեց, գլխաւորութեամբ Գեր. Տ.

Շահան Արք. Սմանեանի որ 35 տարի յետոյ առաջին անգամ կ'այցելէր Ս. Աթոռ, եւ Գեր. Տ. Մեսրոպ Արք. Մուրափեանի որ կազմակերպիչն էր ուխտագնացութեան:

Ուխտաւորներ ունեցանք Գալիֆօրնիայէն, Աւստրալիայէն, Նիւ Եօրքէն, Բարիզէն եւ այլ վայրերէ, որոնք մասնակցեցան Աւագ Շաբթու եւ Զատիկական արարողութեանց:

Կիր. 1 Մայիս.- Միացեալ Նահանգաց Նիւ Ճըրքի Նահանգի Ներկայացուցչական Տան անդամ Կարապետ Հայթեան եւ իր տիկինը, իրենց հետեւորդներով հիւրը եղան Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր, Զատիկի առաւօտուն մասնակցելով Քրիստոսի Գերեզմանին վրայ մատուցուած Ս. Պատարագին եւ Ս. Հաղորդութիւն ստանալով: Ապա շրջեցան վամպապատկան հաստատութիւնները, եւ կէսօրին ճաշի հիւրը եղան Հ.Ե.Միութեան Զատիկական աւանդական սեղանին, Սրբազան Պատրիարք Հօր եւ Միաբանութեան անդամներուն հետ միասին: Կարապետ Հայթեան իր շնորհակալութեան խօսքին մէջ յոյս յայտնեց որ յառաջիկայ Նոյեմբերի ընտրութեանց մէջ պիտի յաջողի ընտրուիլ իրրեւ Նիւ Ճըրքի նահանգի կողմէ ընտրուած անդամ Միացեալ Նահանգաց Մերակուտական Տունին:

Գշ. 3 Մայիս.- Ամեն. Պատրիարք Սրբազան Հայրը, Միաբանութեան անդամներով, այցելութիւն տուաւ Յունաց Սրբազան Պատրիարքին, ըստ աւանդութեան շնորհաւորելու համար Սուրբ Զատիկը: Ապա Ասորիներու եպիսկոպոսը իր Միաբանութեամբ, Հապէշներու եպիսկոպոսը իր Միաբանութեամբ, Լուտերականները, Լատինաց Պատրիարքը իր Միաբանութեամբ, Ֆրանչիսկեանները, Ղպտիներու եպիսկոպոսը իր Միաբանութեամբ եւ Պապական նուիրակը, եկան Հայոց Պատրիարքարան, շնորհաւորելու համար Հայերուն Զատիկը: Անկլիկան եպիսկոպոսը երկրէն քացակալ էր:

Գշ. 4 Մայիս.- Առաւօտ ժամը 10ին Յունաց Ամմանպատիւ Տ. Տիոտորոս Պատրիարքը իր Միաբանութեամբ եկաւ Հայոց Պատրիարքարան, շնորհաւորելու համար Հայոց Զատիկը:

Ապա Միաբանութիւնը Գերշ. Տ. Սեւան Եպս.ի գլխաւորութեամբ գնաց, Ասորիներուն, Ղպտիներուն եւ Հապէշներուն Զատիկը շնորհաւորելու:

Եշ. 5 Մայիս.- Ամեն. Պատրիարք Սրբազան Հայրը ճամբորդեց դէպի Ս. Էջմիածին, մասնակցելու համար Ամմանայն Հայոց Վեհափառ Հայրապետի հրաւերով գումարուելիք ժողովին, Կիլիկիան Աթոռի Վեհ. Կաթողիկոսին եւ Թուրքիոյ Հայոց Սրբազան Պատրիարքին հետ, ծրագրելու համար

Հայաստանի մէջ Քրիստոնէութեան պետականացման (301թ.) 1700 ամեակի հանդիսութիւնները եւ առաջադրութիւնները, գործակցաբար Անկախ Հայաստանի Հանրապետութեան Նախագահի նշանակելիք Յանձնախումբին հետ: Ամեն. Պատրիարք Սրբազան Հայրը Ս. Աթոռ վերադարձաւ Մայիս 15ին:

Եւ. 5 Մայիս.— Ֆրեզնօէն Ս. Գրիգոր Քհնյ. Հայրապետեան, որ Մարտ 10էն ի վեր ուխտի եկած էր Երուսաղէմ, տուն վերադարձաւ: Ս. Գրիգոր Քահանան Ս. Աթոռ իր կնքութեան շրջանին օգտական ծառայութիւններ մատոյց քարոզութեամբ եւ ժառանգաւորաց վարժարանի եւ Ընծայարանի աշակերտներուն նոր Կտակարան դասաւանդելով եւ Ս. Գրիգորի ընթերցանութեան նիստերուն առաջնորդելով: Ան իոյններուն ունեցաւ նաեւ հրապարակային հաւաքներուն ընթացքին, թէ՛ ժառանգաւորաց եւ թէ՛ Ե. Հ. Բ. Միութեան սրահներուն մէջ:

Գշ. 17 Մայիս.— Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր այցելութեան եկաւ Եափայի քաղաքացիներ իր օգնականներով եւ ընկերակցութեամբ Եափայի Հոգեւոր Հովիւ Հոգ. Ս. Անուշահան Մ. Վրդ. Զղանեանի եւ համայնքի գործունեայ անդամներէն Օր. Աղանի Գրիգորեանի:

Մը. 21 Մայիս.— Մահմետականաց Ատհա (Ղուրպան Պայրամի) տօնին առթիւ Օրիէնթ Հառուշնորհաւորութեան այցելութիւն տուին Գեր. Ս. Սեւան Եպս. Ղարիպեան եւ Հոգ. Ս. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան:

Եւ. 26 Մայիս.— Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր այցելութեան եկան Հոռմէն Սրբազան Պապի ներկայացուցիչ Գարտիմալ Գասիթի, ընկերակցութեամբ Գեր. Ս. Տիւփրէ Եպիսկոպոսի եւ Երուսաղէմի մէջ Պապական նուիրակ Մօն. Անտրէա Մօնթեզամօյօի:

— Նոյն յետ միջօրէին Սրբազան Պատրիարք Հայրը ընդունեց այցելութիւնը Հայաստանի Տնտեսութեան նախարար Տիար Սեպուհ Թաշեանի (Երուսաղէմէն) օգնականներէն Տիար Գարեգին Նազարեանի:

Մը. 28 Մայիս.— Գերմանիայէն Լուտերական մտաւորականներու խումբ մը, Հոգ. Ս. Բագրատ Արդ. Պուրնէլեանի առաջնորդութեամբ, Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր հետ տեսակցութիւն մը ունեցան, այցելել յետոյ Վանուցս կարգ մը հաստատութիւնները:

Բշ. 30 Մայիս.— Ֆրանչիսկեան Միաբանութեան Ընդհանուր Մեծաւորը՝ Հերման Շալիւք, Երուսաղէմ այցելեց: Դիմաւորութեամբ Դաւթի Դուռէն եւ առաջնորդութեամբ Ս. Յարութեան Տաճարը: Մեր Միաբանութեան անունով

դիմաւորողներուն մէջ էին Գեր. Ս. Սեւան Եպս. Ղարիպեան, Գեր. Ս. Վաղարշ Եպս. Խաչատրեան (Ս. Յարութեան Տնույ), Ս. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան (Աւագ Թարգման):

Ֆրանչիսկեան Մեծաւորը, ընկերակցութեամբ Երուսաղէմի Ֆրանչիսկեանց Կիւսքոտ Հայր Ժիզելփիէ Նազարօի եւ Միաբան եղբայրներու, այցելութիւն տուաւ Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր, ապա առաջնորդութեամբ Սրբոց Յակոբեանց Մայր Տաճար, Ուրբաթ, 3 Յունիսին: Իսկ Շաբաթ առաւօտ, 4 Յունիսին, այցելեց Բեթղեհէմ, ուր դիմաւորողներուն մէջն էին Գեր. Ս. Սեւան Եպս. Ղարիպեան, Հոգ. Ս. Ոսկի Վրդ. Որդիքեան (Վանուց Տնույ), Հոգ. Ս. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեան (Աւագ Թարգման):

Կիրակի, 5 Յունիսին, Ամեն. Պատրիարք Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Գեր. Ս. Սեւան Եպս. Ղարիպեանի մասնակցեցաւ Միաբանական ճաշկերոյթին, զոր Ֆրանչիսկեանց Կիւսքոտը կարգադրած էր ի պատիւ ընդհանուր Մեծաւորին, իրենց վանքի ընդարձակ սեղանատան մէջ:

Բշ. 6 Յունիս.— Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հայրը, ընկերակցութեամբ Գեր. Ս. Սեւան Եպս. Ղարիպեանի եւ Գեր. Ս. Յուսիկ Եպս. Պաղտատեանի մասնակցեցաւ Իտալական ընդհանուր Հիւպատոս Տիար Ֆրանսէսօ Սփինօլայի հիւրասիրութեան:

Եւ. 9 Յունիս.— Իսրայէլի մէջ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց դեսպանը, հայագգի Տիար Նդուարդ Ժէրէնեան, Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր այցելութեան եկաւ Թէլ Ավիվէն: Իր հետ բերած էր իր երկու զաւակները՝ Գրիգորը եւ Աննան, որոնք երկուքն ալ նոր շրջանաւարտ եղած էին Ուաշինկթըն մայրաքաղաքի Ժօրնթաուն համալսարանէն: Զաւակները առաջին անգամն էր որ Երուսաղէմ կ'այցելէին: Ս. Յարութեան Տաճարէն յետոյ, Հոգ. Ս. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեանի առաջնորդութեամբ տեսան Մայր Տաճարը, եւ Վանքէն ներս գոյութիւն ունեցող հաստատութիւնները:

Եւ. 16 Յունիս.— Անգլիոյ Թագուհիին տարեդարձին առիթով Երուսաղէմի Անգլիական Հիւպատոսի կազմակերպած հիւրասիրութեան ներկայ եղաւ Պատրիարք Սրբազան Հայրը, ընկերակցութեամբ Գեր. Ս. Սեւան Եպս. Ղարիպեանի, Հոգ. Ս. Ռազմիկ Վրդ. Պօղոսեանի եւ Հոգ. Ս. Բագրատ Արդ. Պուրնէլեանի: